
EMEKLİ BÜYÜKELÇİ ÜNAL ÇEVİKÖZ: 'VİZESİZ AVRUPA SEYAHATI' YETER Mİ?

10.05.2016

09.05.2016

AB Haber

Türkiyenin Avrupa Birliği (AB) ile Suriyeli mülteciler krizi vesilesiyle yeniden kurguladığı ilişkiler sonuçlarını vermeye başladı.

Herşeyden önce, Türkiye üzerinden AB ülkelerine akın akın kaçan, duygusuz insan tacirlerinin ellerinde hem mallarını, hem canlarını kaybeden çaresiz insancıkların göçü önemli ölçüde kontrol altına alınabildi. Son günlerde açıklanan rakamlar bu yoldan ABye giden mültecilerin sayısında beklenen azalmanın gerçekleştiğini gösteriyor.

Son yıllarda karşılaşılan uluslararası göç hareketlerinin temel nedenlerini adaletsizlik, haksızlık, diktatörlük, iç savaş ve terör gibi unsurlar oluşturuyor. Dolayısıyla, göçün kontrol altına alınması kadar bu nedenlerin de ortadan kaldırılması ve daha adil yaşam koşullarının yaratılması için çalışılması da önem taşıyor.

Türkiyenin bitişik komşu coğrafyası hem göçün kaynaklandığı hem göçe sebep olan unsurların da yoğun biçimde odaklandığı yer. Türkiyenin bir yandan Suriyeden gelen milyonlarca mülteciyi barındırmak için çaba sarfederken, bir yandan da bu göçe neden olan unsurların ortadan kaldırılması ve Suriyelilerin kendi vatanlarında yeniden huzurlu bir yaşama kavuşturulmaları için uğraştığını özellikle vurgulamak gerekiyor.

İkinci konuda Türkiyenin uluslararası toplumun desteğini alamamasının nedenlerinin başında Türkiyenin Ortadoğuya ilişkin dış politikasındaki hatalar geliyor. Hatalar tarafsızlığın yitirilmesine, tarafsızlığın yitilmesi güvenilirliğin ve inandırıcılığın yok olmasına yol açtı. Türkiyenin bu algının değişmesi için yeni bir Ortadoğu politikası geliştirmesi, gizli bir gündemi olmadığını ikna edici biçimde göstermesi gerekiyor.

Suriyeli mülteciler krizi ABnin Türkiyeye bakışını yeniden gözden geçirmesi sonucunu doğurdu. Ancak bu yeniden bakışın niteliksel bir değişiklikten kaynaklanıp kaynaklanmadığı henüz tam olarak belirginleşmedi.

AB şu sırada kendi içinde ciddi sorunlarla meşgul. Haziran ayında Birleşik Krallıkta yapılacak olan referandumun sonucu ne olursa olsun, evet ve hayır oylarının birbirine çok yakın olması bu konuda ada toplumunun ciddi bir kutuplaşma içinde olduğunu gösteriyor. Bu kadar keskin bir kutuplaşmanın sonunda, AB ile Birleşik Krallık yollarını ayırmasalar dahi AB geleceğini yeniden tanımlanmak zorunda kalacak.

Bütün bu sıkıntıların gündemde olduğu, üstelik 2017 yılının hem Almanya hem Fransada seçim yılı

olduğu bir dönemde Suriyeli mülteciler krizinin bir şekilde kontrol altına alınması gerekiyordu.

Türkiyenin AB ile mülteci krizi üzerinden yürüttüğü pazarlığı iyi yönettiği ileri sürülmekte. Uzun zamandır durağanlaşan Türkiye-AB ilişkilerinde yeni bir hareketliliğin sağlandığı doğru. Bu hareketliliğin Türkiye'nin üyelik müzakerelerine yeni bir ivme kazandırdığı da görülüyor. En önemli gelişme ise vizesiz Avrupa seyahati konusunda beklenmekte. İşte bu noktada Avrupa sıkıntılı. Usulen başlatılsa dahi, birçok AB üyesi ülke bu uygulamayı kerhen yürürlüğe koyacak, muhtemelen de askıya almak için türlü bahaneler arayacak.

Vizesiz Avrupa seyahatini dış politikanın iç politika açısından görülmemiş derecede araçsallaştırıldığı bir dönemde dış politika değil iç politika yansımaları açısından okumak gerekir. Oysa gerçek dış politika başarısı için daha atılması gereken çok adım, katedilmesi gereken çok mesafe, ikna edilmesi gereken çok çevre var.

Türkiyenin bazı AB ülkelerinin gözünde hem mülteci akınının hem IŞİD terörünün durdurulması için bir tampon bölge olarak görüldüğü sır değil. Dolayısıyla, AB çevrelerinde hem vizesiz Avrupanın, hem Türkiye'ye vaat edilen üç milyar

Avronun, hem de üyelik müzakerelerinde görülen hareketliliğin bu maksatla Türkiye'ye verilen makul tavizler olarak kabul edilmesi gerektiği savunuluyor. Bu da AB'nin Türkiye'ye bakışında niteliksel bir değişim olduğu yönündeki ümit ve beklentileri zayıflatıyor.

Türkiye Suriyeli mülteci krizi üzerinden AB ile başlatmış olduğu güçlü diyalog zeminini sürdürülebilir kılmak için makul tavizlerle yetinmemeli. Türkiye ile AB arasındaki ilişkiler Avrupa Güvenliğinin temel payandalarından biri haline getirilmeli. Geleceğin AB'sinin şekillendirilmeye başlandığı bir dönemde, Türkiye AB'ye üyelik perspektifini sadece müzakerelerin seyrine, kaç fasıl açıp kaç fasıl kapandığına, vizesiz seyahat olanağının elde edilmesine ve sürdürülebilir kılınmasına yönelik çabalara indirgememeli.

AB'nin de Türkiye'nin de ortak menfaatleri göç ve mülteci krizinin kontrollü şekilde devamını sağlamak yerine, göçün nedenlerinin ortadan kaldırılmasına yönelik bir işbirliği başlatmak olmalı. Bunun için Türkiye'nin Ortadoğu politikasında önemli değişimlerin gerçekleşmesi gerekiyor elbette. Zira bu değişim Türkiye'yi AB açısından bir külfet olmaktan çıkaracak, yeniden önemli ve vazgeçilmez bir ortak haline getirecektir. Bu dönüşüm de AB'nin Türkiye'yi bir tampon bölge olarak algılaması yerine sorunlarına birlikte çözüm aradıkları bir ortak alan olarak görmesini sağlayacaktır.

Gerçek dış politika başarısı Türkiye'nin AB'nin geleceğine yönelik arayışlarda yapabileceği katkının dikkate alınmasıyla elde edilebilir. Türkiye ile AB arasındaki ilişkilerde bu şekilde niteliksel bir dönüşüme ihtiyaç var. Aksi takdirde makul tavizler bir süre sonra artık ihtiyaç kalmadı anlayışıyla kolaylıkla geri alınabilir.

Hürriyet

Kaynak/Source: